

**Nader onderzoek naar de
bunzing en de wezel**
Hoeven-Zuid

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

projectnummer 0482403.100
definitief revisie 00
27 september 2023

Nader onderzoek naar de bunzing en de wezel

Hoeven-Zuid

projectnummer 0482403.100
definitief revisie 00
27 september 2023

Auteurs

F. Sprangers

Opdrachtgever

Gemeente Halderberge
Postbus 5
4730 AA OUDENBOSCH

Gecontroleerd

A. Martinus
J. Peereboom

datum
27 september 2023

beschrijving
revisie 00

vrijgave
M. Fransen

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en planvoornemen	4
1.2	Doel	5
1.3	Leeswijzer	5
2.	Wettelijk kader	6
2.1	Algemeen	6
2.2	Wnb - soortbescherming	6
2.3	Ontheffingsplicht	6
2.4	Zorgplicht	7
3.	Methode	8
3.1	Beschrijving methode	8
3.2	Overzicht veldbezoeken	9
4.	Resultaten	10
4.1	De bunzing en de wezel	10
4.2	Overige soorten	10
5.	Effectbeoordeling	11
5.1	De bunzing en de wezel	11
6.	Conclusies en aanbevelingen	12
7.	Bronnen	13

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en planvoornemen

Gemeente Halderberge is voornemens om circa 350 woningen te realiseren in Hoeven-Zuid. De woningtypen en bouwlagen worden in een later stadium bepaald, maar de verwachting is dat het voornamelijk gaat om woningen en appartementen. De appartementen worden gerealiseerd langs de invalswegen. Het plan bevindt zich in een verkennende fase, er zijn nog geen inrichtingsplannen of ontwerpen van het voornemen gemaakt. Hierdoor is het uitgangspunt van dit nader onderzoek dat alle binnen het plangebied aanwezige elementen worden vernietigd. Het plangebied ligt aan de zuidwestelijke kant van het dorp Hoeven, tussen de Haspelstraat, Bovendonksestraat en Bovenstraat (gemeente Halderberge, Provincie Noord-Brabant).

Bij ruimtelijke ingrepen moet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten en met beschermde gebieden. Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. Om deze reden is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties.

In dit kader is een Natuurtoets uitgevoerd voor de voorgenomen ontwikkeling (Antea, 2023). Uit de Natuurtoets is naar voren gekomen dat het plangebied mogelijk essentiële elementen bevat voor de bunzing en de wezel. De agrarische percelen bieden geschikt foerageergebied voor de bunzing en de wezel en de lijnvormige elementen in de vorm van watergangen, ruigtes en struwelen vormen mogelijk essentiële looproutes en bieden mogelijk ruimte voor verblijfplaatsen (Antea Group, 2023). De bunzing en de wezel zijn beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) en staan vermeld in artikel 3.10, onderdeel A. Wanneer vaste verblijfplaatsen en/of essentiële leefgebieden aangetast worden, is dit in overtreding met de Wnb. Om te bepalen of dit het geval is als gevolg van het voornemen, is nader onderzoek uitgevoerd. In voorliggende rapportage zijn de resultaten van het nader onderzoek beschreven.

Figuur 1.1 toont de ligging van het plangebied.

Figuur 1.1. Ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: QGIS- PDOK, 2023.

1.2 Doel

Het doel van voorliggende rapportage is het inzichtelijk maken van de resultaten van het nader onderzoek naar beschermde soorten. Tevens wordt beschreven of verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming overtreden worden, wat de consequenties hiervan zijn en of er een noodzaak is tot het aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming – onderdeel soorten.

1.3 Leeswijzer

Het rapport is als volgt opgezet:

- In Hoofdstuk 2 wordt het wettelijk kader van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten beschreven. Hier wordt aan getoetst in voorliggend document;
- Hoofdstuk 3 beschrijft de methodiek van de soort-specifieke onderzoeken;
- In Hoofdstuk 4 zijn de resultaten van de onderzoeken gepresenteerd;
- In Hoofdstuk 5 vindt de toetsing en beoordeling plaats van de in Hoofdstuk 4 gepresenteerde bevindingen;
- Hoofdstuk 6 bevat de conclusies en aanbevelingen.

2. Wettelijk kader

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. In de voorliggende toetsing wordt ingegaan op de bescherming van soorten zoals die verankerd is in de Wet natuurbescherming. Hier zal in hoofdstuk 5 aan getoetst worden.

2.2 Wnb - soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief Bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen; opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen; eieren te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te verstoren. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen of om opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast is het verboden om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 nooit opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Daarbij dient opgemerkt te worden dat een aantal vogelsoorten ook vallen onder artikel 3.5 en daarom niet verstoord mogen worden.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Voor soorten in onderdeel A, behorende bij artikel 3.10, geldt een verbod op het opzettelijk doden of vangen van dieren, en opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in onderdeel B, behorende bij artikel 3.10, geldt een verbod op het opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

2.3 Ontheffingsplicht

Indien bij het voornemen gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, en deze niet volledig gemitigeerd kunnen worden of wanneer een toetsing gewenst is – dan is het mogelijk om een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie (1-3).

2.4 Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield, gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

3. Methode

3.1 Beschrijving methode

In figuur 3.1 zijn de lijnvormige elementen die mogelijk essentieel leefgebied vormen van de bunzing en de wezel weergegeven.

Figuur 3.1 Ruimtelijke elementen voor bunzing en wezel. Bron: QGIS-PDOK, 2023.

Het nader onderzoek is uitgevoerd conform de Handreiking Kleine Marters van de Provincie Noord-Brabant (Bouwens, 2017). Het onderzoek naar de bunzing en de wezel heeft plaatsgevonden in de periode 26 juli 2023 tot en met 13 september 2023. Het onderzoek heeft zeven weken geduurd. Het nader onderzoek is uitgevoerd met behulp van twee struikrovers. Op de momenten dat de SD-kaarten en batterijen van de camera's zijn vervangen is langs de houtwal gelet op sporen, prooiresten, prooidiersoorten voor de bunzing en wezel en eventuele zichtwaarnemingen van deze soorten, die indicatie kunnen geven over het voorkomen van deze soorten.

Beschrijving struikrover

De struikrover is een pvc buis die aan één kant dicht is en aan de andere kant open. Aan de dichte kant is een wildcamera bevestigd. De bunzing en de wezel worden waargenomen met struikrover. De wildcamera in de struikrover is gemonteerd op een plank waarin aan de open kant van de struikrover een blik sardines geplaatst kan worden. In het blik sardines wordt een gaatje geprikt. Het principe is dat de bunzing en de wezel op de geur afkomen en bij het ruiken aan het blik sardines worden gefotografeerd. Er zijn in het onderzoek twee struikrovers gebruikt.

Plaatsing onderzoeksmateriaal

Voor de plaatsing van het veldmateriaal is rekening gehouden met de volgende punten:

- De ecologie van de marterachtigen;
- Potentieel geschikte verblijfplaatsen;
- Diefstalgevoeligheid;
- Gevoeligheid voor waterschade.

De twee struikrovers zijn in de houtwal geplaatst aangezien dit een essentieel onderdeel is van het leefgebied en indien soorten in het plangebied zitten, verwacht wordt dat ze gebruik maken van de houtwal (figuur 3.2). Langs de watergang bevindt zich een wandelroute waar ook honden worden uitgelaten, waardoor deze plek minder geschikt was om struikrovers te plaatsen. De locaties waar de struikrovers zijn geplaatst geven een betrouwbaar beeld over het gebruik van het plangebied door de bunzing en de wezel.

Figuur 3.2. Locaties in de houtwal waar de struikrovers zijn geplaatst. Bron ondergrond: QGIS-PDOK, 2023.

3.2 Overzicht veldbezoeken

In tabel 3.1 is een overzicht gegeven van de data van de veldbezoeken. De bezoeken zijn uitgevoerd door twee deskundige ecologen van Antea Group.

Tabel 3.1. Overzicht veldbezoeken.

Datum	Tijdstip	Activiteit
26 juli	12:00	Plaatsen struikrovers.
9 augustus	10:00	Vervangen SD-kaarten, batterijen en lokstoffen. Zoeken naar sporen langs houtwal.
28 augustus	11:00	Vervangen SD-kaarten, batterijen en lokstoffen. Zoeken naar sporen langs houtwal.
13 september	10:00	Ophalen struikrovers.

4. Resultaten

4.1 De bunzing en de wezel

Gedurende de zeven weken dat de struikrovers in het veld hebben gestaan, zijn de bunzing en de wezel niet waargenomen. Tevens zijn geen sporen van de bunzing of de wezel gevonden.

4.2 Overige soorten

Er zijn wel waarnemingen van andere soorten, waaronder bosmuis, egel, hond, kat, spitsmuis, vogel, kat en hond op beide struikrovers (figuur 4.1 & 4.2).

Figuur 4.1. Links een waarneming van een spitsmuis en rechts een waarneming van een bosmuis op de struikrover.

Figuur 4.2. Waargenomen egel op de struikrover.

5. Effectbeoordeling

In dit hoofdstuk worden de in hoofdstuk 4 uiteengezette bevindingen getoetst aan de Wet natuurbescherming en wordt aangegeven of er een noodzaak is om een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

5.1 De bunzing en de wezel

Doordat er geen individuen van de bunzing en de wezel noch sporen zijn waargenomen tijdens het onderzoek, zijn er op deze soorten geen effecten aan de orde. Vanwege afwezigheid van deze soorten is ontheffing niet aan de orde.

6. Conclusies en aanbevelingen

Gemeente Halderberge is voornemens om circa 350 woningen te realiseren in Hoeven-Zuid. De woningtypen en bouwlagen worden in een later stadium bepaald, maar de verwachting is dat het voornamelijk gaat om woningen en appartementen. De appartementen worden gerealiseerd langs de invalswegen.

De gemeente Halderberge heeft opdracht gegeven aan Antea Group om een Natuurtoets uit te voeren voor de voorgenomen werkzaamheden. Uit de Natuurtoets (Antea Group, 2023) is gebleken dat nader onderzoek benodigd is naar de aanwezigheid en het gebruik van het plangebied door de bunzing en de wezel. Naar aanleiding van de Natuurtoets is in de periode van 26 juli 2023 tot en met 13 september 2023 nader onderzoek uitgevoerd naar deze soort. In tabel 6.1 zijn de conclusies van het nader onderzoek weergegeven.

De bunzing en de wezel

Voor de bunzing en de wezel zijn geen essentiële functies binnen het plangebied vastgesteld.

Tabel 6.1. Conclusie over de onderzochte soort.

Soort	Essentiële functies in plangebied?	Ontheffing noodzakelijk?	Vervolgstappen
De bunzing en dewezel	Nee	Nee	Geen vervolgstappen aan de orde

7. Bronnen

Antea Group (2023). Natuurtoets Hoeven-Zuid. *Toetsing Wet natuurbescherming en NNB*. 29 juni 2023.

Bouwens, S. (2017). Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant. 13 oktober 2017.

Overig

QGIS

PDOK

NDFP

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ Oosterhout
Postbus 40
4900 AA Oosterhout
T. +31 6 22 69 64 39
E. Femke.Sprangers@AnteaGroup.nl

Copyright © 2023

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct een melding te maken bij security@antegroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

www.anteagroup.nl